

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3642
Tarih : 18.01.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Gelişmiş ülkelerde iş cinayetleri artık anayasal suçlar kapsamına girmektedir. Yaşanan işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılması ve engellenmesi amacıyla gerekli önlemlerin alınması için Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

Gerekçe;

Türkiye iş cinayetlerinde Avrupa'da birinci sırada, dünyada üçüncü sırada yer almaktadır. Bu durum işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yeteri kadar alınmaması, denetimlerin yapılmaması, yasalara uymamanın yaptırımsız kalması, önleyici hükümlerin uygulanmaması gibi bir dizi faktör ve etkilere bağlıdır. Bu faktörlerin etkili olmasını sağlayan ise ne yazık ki çalışanların güvencesiz bir çalışma hayatı içerisinde çalışmak zorunda bırakılmalarıdır.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 23. Maddesine göre, "Herkesin çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır." 1982 Anayasası'nın 56. Maddesi de herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu belirterek, herkesin yaşamını beden ve ruh sağlığını yitirmeden sürdürmesinin sağlanmasının devletin bir görevi olduğu hükmünü getirmiştir.

Son günlerde iş cinayeti vahim boyutlara ulaşmıştır. İŞİG 2016'nın iş cinayetleri raporuna göre; Aralık ayında yaşamını yitiren 141 kişiyle beraber 2016'da toplam 1970 işçi hayatını kaybetmiştir. Sadece Aralık ayında en az 141 işçi daha iş kazası denilen iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği raporda yer almıştır. Ayrıca, iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin arasında, kadın çocuk ve göçmenlerde bulunmaktadır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporuna göre; "Yaşamını yitiren 1970 emekçinin 1682'si işçi/memur statüsünde çalışan ücretlilerden; 210'u çiftçilerden/küçük toprak sahiplerinden ve 78'i esnaflardan olmak üzere 288'i kendi nam ve hesabına çalışanlardan oluşmuştur. 2016 yılında ölümlü iş kazalarının dörtte üçü 6 işkolunda yaşanmıştır. İşçi ölümleri en çok inşaat/yol, tarım/orman, taşımacılık, ticaret/büro, genel işler ve metal işkollarında yoğunlaştı. İnşaat/yol işkolunda 442 işçi, tarım/orman işkolunda 389 işçi, taşımacılık işkolunda 265 işçi, ticaret/büro işkolunda 124 işçi, genel işler işkolunda 109 işçi, metal işkolunda 96 işçi iş kazaları sonucu yaşamını yitirmiştir."

Raporda, ölümlü iş kazalarının nedenleri şöyle açıklamaktadır; "İşçiler en çok servis/trafik kazası, ezilme/göçük ve düşme nedenli can vermiştir. Ancak 2016 yılında kalp krizi/beyin kanaması (olası karoshi), silahlı saldırılar ve intiharlar (olası karojisatsu) işçi ölümlerinde artan nedenler arasında yer almaktadır. Verilere göre 1929 işçi yaşamını yitirdi. Yaşamını yitirenlerden 1651'i işçi kamu emekçisi, 278'i çiftçi ve esnaftan oluştu. 56 çocuk, 96 kadın ve 96 göçmen işçinin yaşamını yitirdiği ölümler en fazla inşaat iş kolunda yaşanmıştır. İnşaat iş kolunu tarım, taşımacılık, ticaret/büro, belediye, metal ve maden iş kolları takip etmektedir."

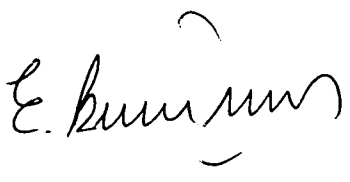
Öte yandan Raporda, OHAL döneminde iş cinayetlerinin yüzde 9 arttığı ifade edilmektedir. İş cinayetlerinin önlenmesinde en önemli adımlardan birinin işyeri yönetimine işçi katılımının sağlanması olduğu çalışma yaşamının başlıca ilkeleri arasındadır. İşçilerin ekonomik-sendikal örgütlenmeleri dahi çok çeşitli engellerle karşı karşıya iken, OHAL ilanıyla birlikte işyerlerinde yönetim daha da keyfileşmiş, "halka ve işçilere OHAL yok" iddiası lafta kalmıştır. OHAL, koşulları otomatik olarak patronlar lehine, işçiler aleyhine döndürmeye başlamıştır. İşçi direnişleri, grev ve sendikal örgütlenme çabaları baltalanırken, işçi mücadelelerinin haberlerine yer veren yayın organları da susturularak işçi sınıfının sesi iyice kısılmaya çalışılmıştır.

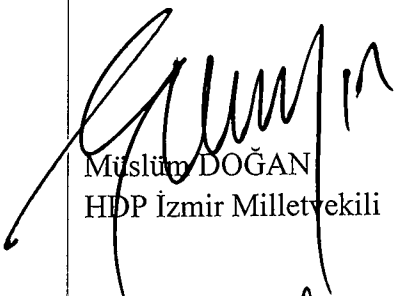
Esnek çalışma koşulları, kayıt dışı işçi çalıştırma durumunu da göz önünde bulundurursak gerçek sayının bunun çok üzerinde olduğu iş cinayetlerinin ne kadar yaygın olduğu açıkça ortaya çıkan bir durumdur. Sadece belli iş kollarında değil tüm iş kolunda çok yaygın iş cinayetleriyle karşı karşıyayız. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu alandaki görevlerini yerine getirmedeği aşikârdır. Çünkü İş kazaları/cinayetlerinin, her yıl giderek çoğaldığını ortaya koyan aksi iddia edilemeyecek veriler ortadır. Bu nedenle, bu seri iş cinayetlerin ve işçi ölümlerin araştırılması ve ortandan kaldırılması amacıyla gerekli önlemleri alınması için meclis araştırması açılması gerekmektedir.

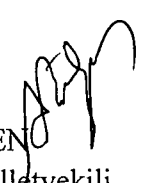

Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP İzmir Milletvekili

Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

Ayhan BİLGEN
HDP Kars Milletvekili

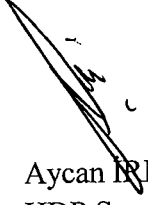

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

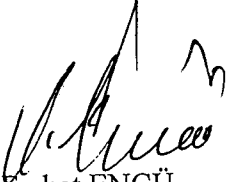

Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

Aycan RMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

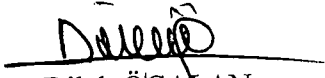
Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili

İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

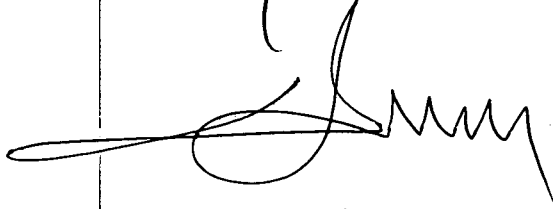
Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

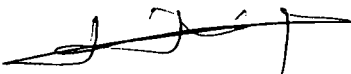
Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

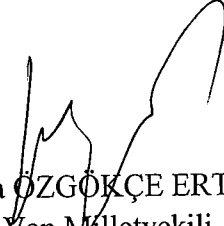
Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

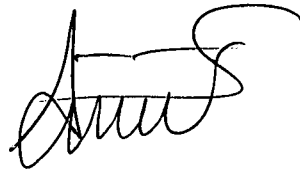
Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili